

<http://hallofpeople.com/gr/bio/Theotokis.php>

Κωνσταντίνος Θεοτόκης

Η τιμή και το χρήμα

(απόσπασμα από το σχολικό βιβλίο)

(Πρόκειται για τον έρωτα μιας φτωχής κοπέλας (Ρήνη) με τον (Ανδρέα) από κάποτε πλούσια και τώρα χρεοκοπημένη οικογένεια. Ο Ανδρέας δεν παντρεύεται την Ρήνη καθώς ζητάει 1000 τάλαρα προίκα τα οποία δεν δίνει η μητέρα της κοπέλας, αργότερα και ύστερα από διάφορες καταστάσεις, η μητέρα αποφασίζει να δώσει την προίκα κι ο ανδρέας έρχεται αποφασισμένος να παντρευτεί την κοπέλα. Η απάντηση της φαίνεται στο παρακάτω απόσπασμα:)

Εκείνη κοιτάζε πονεμένη τα αδέρφια της, εκατέβασε το βλέφαρο και δεν του αποκρίθηκε.

"Γιατί δε χαίρεσαι;" την ερώτησε.

Κι αυτήν τη στιγμή εμπήκε στο σπίτι ο γέροντας ο Τρίνκουλος. Έτρεμε όλος, αχνός, λιγνός, φοβισμένος, με μάτια που το κρασί από τόσα χρόνια τού τα' χε θολώσει. Μα τώρα ήταν ξενέρωτος κι εδάκρυζε. Είχε ακούσει τα τελευταία τα λόγια του Αντρέα κι αγκάλιασε μ' αγάπη τη θυγατέρα του.

Κι εκεί δεν εμπόρεσε πλια να βαστάξει. Ένα αναφιλητό βαρύ βαρύ του ετίναξε τα στήθη κι εμούγκρισε για να μην ξεφωνίσει το κλάμα. Κι ο Αντρέας στενοχωρημένος κοιτάζε τα δύο πλάσματα, που αγαπιόνταν, που υπόφερναν εξαιτίας του και που τώρα δεν εμιλούσαν. Τέλος ο πατέρας της είπε, σφίγγοντάς την στην αγκαλιά του:

"Σ' εδυστύχεψε!"

Δεν είπε ποιος. Ο νους του ήταν ίσως για τη γυναίκα του, μα ο Αντρέας ενόμισε πως τα λόγια τον εχτυπούσαν εκείνον, κι είπε:

"Έφταιξα. μα τώρα εδιορθωθήκανε όλα. Την Κυριακή βάζω στεφάνι. Εδώ τα κλειδιά του κομού. είπε να μου τα δώκεις τα χίλια".

"Και ξαναγοράζεις" του 'πε η Ρήνη πικρά "και την αγάπη; Ω, τι έκαμες!"

Κι εβάλθηκε να κλαίει.

"Την αγάπη;" ερώτησε αχνίζοντας. "και δεν την έχω;"

"Όχι!" του αποκρίθηκε "όχι! για λίγα χρήματα ήσουνε έτοιμος να με πουλήσεις και χωρίς αυτά δε μ' έπαιρνες, πάει τώρα η αγάπη.

Επέταξε το πουλί!"

"Θα ξανάρθει" της απολογήθηκε λυπημένος, "στη ζεστή τη φωλιά του. Η ζωή μας θα' ναι παράδεισος!"

"Όχι!" του 'πε. "έπειτα απ' ό,τι έκαμες όχι! κι α σ' αγαπούσα, δε θα ερχόμουνα μαζί σου. Είμαι δουλεύτρα. ποιόνε έχω ανάγκη;"

Και σε μία στιγμή ξακολούθησε:

"Γιατί ν' αδικηθούν τα αδέρφια μου;"

"Σ' εδυστύχεψε!" είπε πάλι πικρά ο πατέρας, που τώρα ήταν ξενέρωτος.

"Γιατί να μην τα δώσει από την αρχή όπως τση τό 'πα; Ανάθεμά τα τα τάλαρα!"

"Πάμε!" είπε ο Αντρέας.

"Όχι!" του 'πε μ' απόφαση. "εδώ είναι ο χωρισμός μας. Θα πάω σε ξένα μέρη, σε ξένον κόσμο, σ' άλλους τόπους. Θα δουλέψω για με και για να κουναρήσω* το παιδί που θα γεννηθεί. Θα μου δώσει η μάνα γράμματα για να 'βρω αλλού εργασία. Θα τα πάρει από τες κυράδες της. Όχι, δεν έρχομαι! Είμαι δουλεύτρα. ποιόνε έχω ανάγκη;"

Κι έπειτα από μία στιγμή σα ν' απαντούσε σε κάποια της σκέψη εξαναφώναξε:

"Δεν έρχομαι, δεν έρχομαι!"

Ο Αντρέας την κοιτάξε ξεταστικά κι εκατάλαβε πως όλα τα λόγια θα 'ταν χαμένα.

"Ανάθεμά τα τα τάλαρα!" εφώναξε πάλι απελπισμένος. "Πάει η ευτυχία μου!"

Κι εβγήκε στο δρόμο.